

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Triplex Statvs; Ecclesiasticvs, Religiosus, & Sæcularis

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

Caput 7. De obligatione restituendi ea, quæ Simoniace accipiuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80707](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80707)

Secl. I. De Simonia Recept. Sent. 103

à perceptione fructuum omnium suorum beneficiorum. Sexta. Nemo potest præter Romanum Pontificem illius aboluere, etiam si delictum sit occultum. *Extra. Cum desistat de simo.* Bulla Sixti V. ed. ta in male promouere, & promotos. *v. Caterum si quis An- ristes.* Lessi. l. 2. c. 3. §. dñb. 24. Qui ordinem aliquem per simoniam realem suscepit, Primo est ipso facto excommunicatus. Secundo, est suspensus ab executione suorum Ordinum. Tercio, si præsumptum in illa su pensione ministrare, irregularis efficitur: deinde per Bullam Sixtiana ipso facto priuatur omnibus dignitatibus ac beneficiis, & ad ea fit inhabilis. Quarto, eius absolutio pertinet ad summum Præfulem, similiter & dispensatio. Si verò casus sit occultus, & sepulta Bulla Sixti, possit Episcopus abluere ex Tridentino. *Diana p. 4. r. 4. resol. 157.*

36 *Pena si- monia in ordine ad collationem vel receptionem beneficii.* Porro qui beneficium confert, vel procurat alteri per simoniam realem, eligendo, præsentando, postulando, intuituendo, &c. est ipso iure excommunicatus. Nomen beneficii intelligo Abbatiam, Prioratum, Rectoratum, prouinciatum, Generalatum, quædianatum, &c. portell. *v. simonia.* §. Suar. tom. 5. d. 3. §. 1. sect. 4. num. 45. *Diana p. 4. r. 4. resol. 156.* Qui vero beneficium per simoniam realem acquirit, primo, est ipso facto excommunicatus, & cunctis omnis prouidio & collatio huimodi nulla est, iurque nullum impetit, tamen electio non est irrita, si simonia pro institutione constituitur. *Conar. Reg. peccatum.* p. 2. §. 8. Lessi. l. 5. c. 3. §. num. 138. Tercio, sit ad idem beneficium inhabilis obtinendum: & si simonia sit publica, & ad forum externum deducta, per solum præfulem summum hæc inhabilitas tollitur. *Cap. Nobis fuit, de simo. Cap. penult. de electi.* Si autem sit occulta tolli per Episcopum potest. Quia nullo iure hæc Pontifici reueretur. *Lessi. lib. 2. capite 35. num. 140.*

37 *Pena si- monia circa Religio- nis ingres- sum.* Simonia quidem regis circa Religionis ingressum his est obnoxia pœnis. Primo, singularibus personis tam dandis, quam accipientibus excommunicationem inducit. Secundo, conuentui, seu Capitulo, si consenserit in hanc simoniam, inducit suspensionem. Tamen hæc censura non habet locum in doctis, quæ Monasteriis feminatum datur. Ita Martinus V. statuit. Imò consuetudo illa doctis exigenda non pro ingressu Religionis, sed pro alimentis Monialis, passim tanquam licita passim permittitur, præcipue si tenuis sit Monasterium. Tercio simonia ad Religionem admissi videntur iure inhabiles, ad manendum in illo Monasterio, ubi sic recepti sunt, indigentque Ordinis dispensatione ut possint acquirere ius præbende Regularis, & vocis actiue, & passiue, non tamen sic receptus tenetur se reliquorum commodis spoliare, nisi per superiorem aliud Monasterium ingredi compellatur. *Cap. 1. de Regul. Nact. cons. 4. de Regular. n. 25. Suar. l. 4. c. 61. num. 7.*

38 *Quia si simonia confidentia & quæ* Simonia confidentie ext tna est, & pœnas iuris infert, si alicui beneficium aliquatione procures cum pacto, ut is, qui beneficium accepturus est, illud idem tibi, vel alteri aliquando resignet: aut ut pensionem ex

eo, vel fructus aliquos alteri præstet. Præterea simonia confidente est, admittere in beneficiorum resignatione, præsentatione, & collatione, quidam retrocessionem, quas vocant *Accessus Regressus, & Ingressus*, quibus significatur intra quendam accedendi, regrediendi, & ingrediendi ad beneficium ex una parte, & onera beneficii seu beneficiarii ex altera. *Accessum* enim dicar ad beneficium habere, si Præfatus cupiat mihi nepoti (v. gr. illius) id addicere, sed quia per ætatem sum incapax, confert alteri, concessio mihi iure, ut quam primum præscripta a iure ætatem attingero, propria autoritate valeam ad hoc beneficium accedere. *Regressum* autem ad beneficium dicar habere, si id resignem alteri, reueretur mihi pensione, & iure regrediendi ad illud, si resignatarius præmoriatur, aut fiat Episcopus, aut si pensionem non soluerit: potest etiam hoc sine pensionem fieri. *Ingressum* demum dicar habere. Si beneficium mihi collatum, antequam eius possessionem capiam, alteri resignem, seruat mihi iure ingrediendi possessionem, si ille prius obeat, vel fiat Episcopus, vel ineat Religionem: Quicumque ergo vel sibi, vel alteri eiusmodi iura reueretur, seu onera imponit sine expressa summi Præfatis concessione simoniam confidentem committit. Vnde Tridentinum *ses. 25. cap. 7.* valide improbat hæc retrocessionem itaque referentes quidam successione hereditaria imaginem, & tanquam sacris Canonibus contrarias. Colligo, simoniam conventionalem esse solum contra ius Ecclesiasticum, quia hi omnes modi licet re ipsa possunt exerceri, cum pacto externo, si Pontifex annuat, & debite adint circumstantia. Porro hæc confidentie simonia contrahit excommunicationem Papalem utriusque parti contrahenti: & beneficii privationem, & privationem reliquorum beneficiorum, & pensionem, quæ quid non tenetur simoniacus ante Iudicis sententiam dimittere: & inhabilitatem ad idem beneficium resumendum, & ad alia omnia. Præterea omnia beneficia collata, & accepta in confidentiam simoniacam sunt fedi Apostolicæ reueretur, ac proinde ordinarius collator non potest ea impetire. Atamen ad hæc pœnas incurrendas, necessarium est, ut simonia impleta sit, dato, & accepto beneficio, licet accipiens vicis in sua prouisionem non impleuerit, v. gr. pensionem, nondum soluerit. *Natur. cap. 2. §. n. 104. Suar. l. 4. c. 43. n. 13. Ley. l. 4. r. 10. c. vlt. §. 7. num. 77. & 78. Lessi. l. 2. c. 35. dñb. 27. Graf. de si. mo. c. 96. num. 20.*

pœnia as- sociatur.

CAPVT VII.

De obligatione restituendi ea quæ Simoniaci accipiuntur.

PRETIVM acceptum pro re spiri- tuali restituendum est iure diuino, *Præterea*, etiam si res non fuerit tradita, & hæc pro spiri- tualibus restituitur.

39

restitutio fieri debet ei, qui tradidit. Quia is adhuc retinet ius ad illud, cum non donaverit, nec habuerit intentionem transferendi illud in accipientem; sed sub conditione, & ex pacto oneroso. Suar. l. 4. c. 59. num. 2. Victoria de simo. p. 2. num. 6. Lessius l. 2. c. 35. n. 170. Nau. c. 23. n. 103.

⁴⁰ Pretium simoniae acceptum, non tamen iniuste haud est restitutioni obnoxium iure naturali diuino. Quia obligatio restituendi ob delictum, non consurgit ex delicto quolibet, sed ex peccato iniustitiae: at simonia non est iniusta, sed irreligiosa. Pretium vero simoniae simul iniuste acceptum, videlicet pro re spirituali, restituendum est tam ex iure naturali diuino, quia ex violatione iustitiae commutatur oritur restituendi obligatio. Tum quia accipiens aliquid supra

quo sibi debetur, peccat contra iustitiam, & ad restitutionem obligatur: sed accipiens pretium pro re spirituali, accipit aliquid, supra id, quod sibi debetur: Ergo. Nauar. cap. 23. num. 103. Suar. l. 4. cap. 59. num. 35. Layman. l. 4. tract. 10. cap. 8. §. 9. Lessius l. 2. cap. 23. num. 162. Sylvest. v. simon. q. 20.

Iure ecclesiastico res spiritualis simoniae accepta, non est restituenda, nisi sit beneficium Ecclesiasticum, sub beneficio autem pensio spiritualis comprehenditur. Quia videtur eadem ratio. Cetera autem spiritualia vel dimitti non possunt, ut sunt sacramenta, nisi quoad viam in ordinibus, vel non sunt dimittenda ante sententiam. Tamen quod ad pretium attinet, illud iure positum est restituendum. rias V. Extravag. Cum de essabi. l. Lessius l. 2. c. 28. dub. 30. Layman. l. 4. r. 10. n. 85.

SECTIO SECVNDA.

De Simonia Dubia.

CAPVT VIII.

Circa Simoniae constitutionem, seu essentiam.

DVBIVM I.

An Simonia sit crimen contra iustitiam?

⁴² Est contra iustitiam.

SIMONIAE vitium ita execrabile & detestandum, ut nullo modo lenitas materiae in eo sit admittenda, est contra iustitiam. Quia dispensator, cui a domino mandatum esset bona aliqua gratis erogare iniustitiam committeret, illa vendendo. Cum igitur homines rerum spiritualium domini non sint, sed solum dispensatores. 1. Cor. 4. sic nos existimet homo, ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei: & ex alio capite illis mandatum sit haec omnia gratis impertire Mat. 10. Gratis accepistis, gratis date: sic sane, pro illorum collatione iniuste pretium expostulare, ac recipi. Sic Sotus l. 9. de iust. q. 5. artic. 1. Valent. como tertio disput. sexta quaestio. 16. punct. 4.

⁴³ Contra iustitiam non est, quia neque contra ius respectu Dei, cum ibi eum nulla re prius non est, neque respectu eminentis spirituale domini, cum longe plus illi detur, & maioris valoris, quam pretium ab illo exhibitum. Adde, saepe vendentem spirituale

se aliqua utilitate spirituali, vel temporalis priuare: ut sibi beneficium, grana benedicta, Missam, vel sacrificium vendat, quod pro se poterat applicare. Ergo iniustitiam non committit pro his rebus pretium aliquod postulans. Ita Nauarra lib. secund. de rebus capite secund. numero 385. Suarez lib. quart. capite 4.

Ego autem existimo, non in quolibet venditione rei spiritualis iniustitiam inueniri, sed in illa solum, ex cuius datione nullum incommodum vendens patitur, nullumque amittit emolumentum, Quia qui habens beneficium, & illo uti potens, venderet, si ne dubio se temporalis utilitate priuaret: Ergo pro damno illo pretium abique iniustitia exigere posset. Quando vero nullum damnum patitur ex bonorum spiritualium concessione, pretium exigere iniustitia erit. Quia gratis tenetur exhibere. Constat ex parte Lessius lib. 2. capite 35. dub. 28. numero 158. Neque obstat nomen esse beneficiorum dominum, sed ministrum, & dispensatorem Christi Domini mandatis gratis haec dona exhiberi. Quia non est minister, ac dispensator, cui necessario onus dispensandi illa bona subest: habet enim potestatem illis vendendi.

DVBIVM II.

Si constituat ex bonis propriis quis aliqui ordinando titulum, seu patrimonium, recipiatque ab illo promissionem de nihil postulando ad sustentationem: committitne simoniam?

Praemitto, consistere simoniam in emptione & venditione, quae absque aliqua Nomina se praemittit.